

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/218/2002

ZMIANA OPINII O KONFLIKCIE ROSYJSKO-CZECZEŃSKIM

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2002

- ◆ W porównaniu z wynikami sondażu ze stycznia 2000 roku zmalał (z 48% do 26%) odsetek badanych sympatyzujących z Czeczenami. Obecnie największa grupa respondentów (53%) deklaruje, że nie odczuwa sympatii do żadnej ze stron konfliktu rosyjsko-czeczeńskiego, co jedenasty (9%) popiera stronę rosyjską, a co ósmy (12%) nie ma wyrobionego zdania na ten temat.
- ◆ Prawie połowa Polaków (46%) sądzi, że odpowiedzialność za krwawy konflikt na północnym Kaukazie ponoszą w równej mierze obie strony tego konfliktu, jedna trzecia (33%) przypisuje całą lub większą odpowiedzialność Rosjanom, a tylko 6% jest zdania, że odpowiedzialni są Czeczeni.
- ◆ Według 57% respondentów użycie przez władze Rosji wojskowych sił specjalnych do uwolnienia zakładników z moskiewskiego teatru na Dubrowce było niesłuszne. Co czwarty badany (26%) sądzi, że decyzja władz Rosji była słuszna, ponieważ z terrorystami nie należy negocjować, co szósty zaś (18%) nie ma wykrystalizowanej opinii w tej sprawie.
- ◆ Niemal trzy czwarte Polaków (72%) uważa, że użycie gazu w moskiewskim teatrze, w wyniku czego zmarło ponad 100 zakładników, było nieusprawiedliwione - w tym 40% jest przekonanych, że było ono całkowicie nieusprawiedliwione. Przeciwnego zdania jest niespełna jedna piąta ankietowanych (17%), w tym tylko 2% uważa, że użycie gazu było całkowicie usprawiedliwione.

W 1995 roku, kiedy pytaliśmy, która ze stron konfliktu rosyjsko-czeczeńskiego wzbudza więcej sympatii, 61% Polaków deklarowało sympatię dla Czeczenów. W 2000 roku w czasie drugiej wojny czeczeńskiej poparcie to spadło o 13 punktów - nadal jednak niemal połowa badanych (48%) opowiadała się po stronie Czeczenii. Obecnie¹ największa grupa ankietowanych (53%) twierdzi, że żadna ze stron tego konfliktu nie wzbudza ich sympatii, ponad jedna czwarta zaś (26%, spadek o kolejne 22 punkty) wyraża sympatię dla Czeczenów. Odsetek deklaracji sympatii dla Rosjan w zasadzie pozostaje niewielki.

Do spadku poparcia dla Czeczenów przyczyniły się z pewnością zastosowane przez nich terrorystyczne metody dochodzenia swoich racji oraz tragiczne skutki odbicia zakładników przetrzymywanych w moskiewskim teatrze przez bojowników Mowsara Barajewa.

Tabela 1

Która ze stron konfliktu czeczeńskiego wzbudza więcej Pana(i) sympatii?	Wskazania respondentów według terminów badań		
	I 1995* (N=1230)	I 2000 (N=1075)	XI 2002 (N= 1042)
	w procentach		
Rosja	1	4	9
Czeczenia	61	48	26
Żadna ze stron	24	39	53
Trudno powiedzieć	6	9	12

* Odsetki nie sumują się do 100, gdyż wówczas 8% badanych nie słyszało o tym konflikcie.

Strona czeczeńska wzbudza więcej sympatii wśród mieszkańców wielkich miast (34%), robotników wykwalifikowanych i osób pracujących na własny rachunek (po 38%), uczniów i studentów (36%), badanych deklarujących prawicowe poglądy polityczne (37%) oraz nieuczestniczących w praktykach religijnych (43%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (150) przeprowadzono w dniach 8-11 listopada 2002 roku na liczącej 1042 osoby reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

CZY CEL UŚWIĘCA ŚRODKI?

Zajęcie teatru na Dubrowce i przetrzymywanie około 700 zakładników było z całą pewnością działaniem terrorystycznym, jednak terroryści stawiali żądania zakończenia wojny. Czy w takim kontekście można uznać, że cel uświęca środki?

Twierdzenie „cel uświęca środki” odrzuca niemal trzy czwarte badanych (73%), w tym 45% **zdecydowanie** się z nim nie zgadza. Zasadę tę akceptuje tylko co siódmy ankietowany (14%). Co ciekawe, zagregowane wyniki są niemal identyczne z tymi, jakie uzyskaliśmy w maju 2002 roku, zadając respondentom ogólne pytania dotyczące natury terroryzmu². Od tego czasu nastąpiło jednak pewne złagodzenie postaw - odsetek respondentów, którzy zdecydowanie nie zgadzają się z tą zasadą, wyraźnie się zmniejszył (z 55% do 45%).

Tabela 2

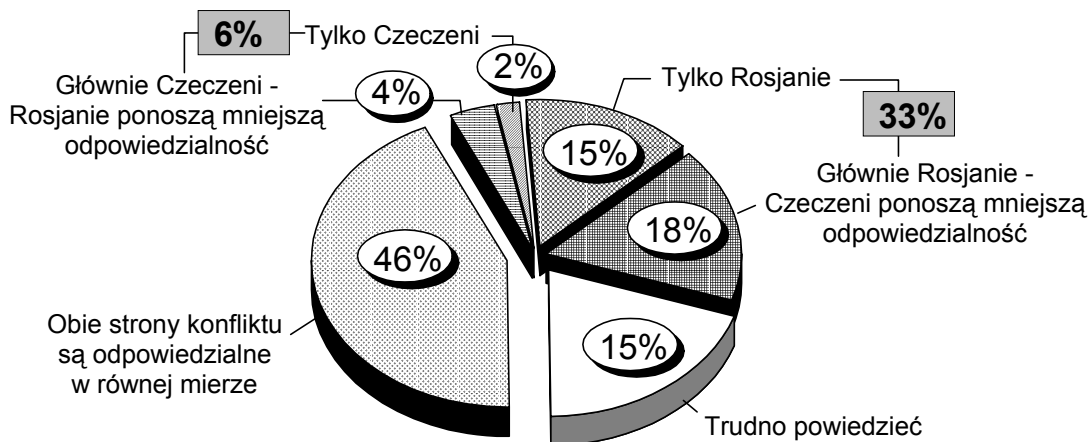
Czy zgadza się Pan(i) z zasadą, że cel uświęca środki, to znaczy na przykład, że usprawiedliwione jest stosowanie przemocy, a nawet zabójstwa, jeśli ma to służyć celowi, który uznajemy za słuszny, szlachetny?	Wskazania respondentów według terminów badań			
	V 2002		XI 2002	
	w procentach			
Zdecydowanie się zgadzam	6	15	4	14
Raczej się zgadzam	9		10	
Raczej się nie zgadzam	19	74	28	73
Zdecydowanie się nie zgadzam	55		45	
Trudno powiedzieć	11		13	

KTO JEST ODPOWIEDZIALNY?

Prawie połowa badanych (46%) jest zdania, że odpowiedzialność za konflikt w Czeczenii ponoszą obie strony. Natomiast jedna trzecia respondentów (łącznie 33%) obarcza całą lub większą odpowiedzialnością stronę rosyjską (odpowiednio: 15% i 18%), a tylko 6% uważa, że wina leży po stronie Czeczenów.

² Por. komunikat CBOS „Co uważamy za terroryzm, co myślimy o terrorystach?”, lipiec 2002.

RYŚ. 1. KTO, PANA(I) ZDANIEM, JEST PRZED W SZYSTKIM ODPOWIEDZIALNY ZA KRWAWY KONFLIKT W CZECZENII?

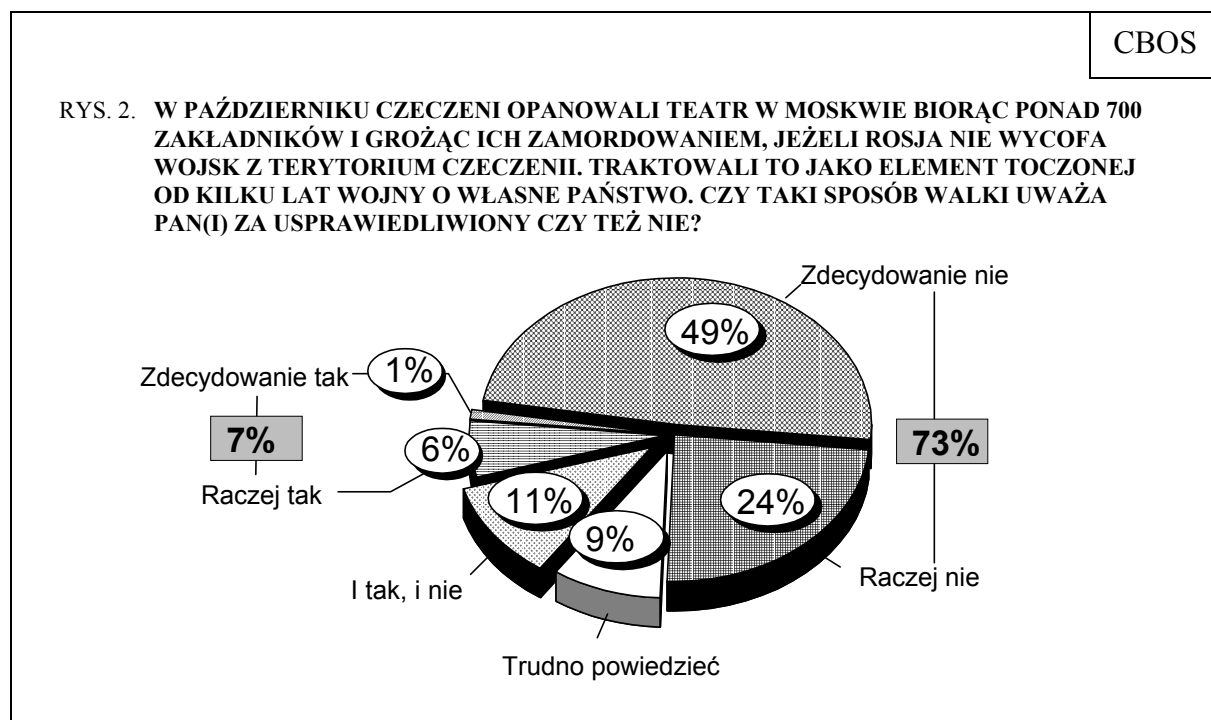
Pytania o sympatię i odpowiedzialność w konflikcie czeczeńskim są ze sobą silnie skorelowane. Prawie trzy czwarte respondentów sympatyzujących z Czeczenami jest przekonanych, że odpowiedzialność za wojnę na północnym Kaukazie ponosi Moskwa, natomiast niemal dwie piąte badanych deklarujących sympatię dla strony rosyjskiej uważa, że winę za konflikt w Czeczenii ponoszą sami Czeczeni. Respondenci twierdzący, że żadna ze stron nie wzbudza ich sympatii, najczęściej winę za konflikt przypisują obu stronom, jednak i w tej grupie co ósmy pytany uważa, że większą odpowiedzialność ponoszą Rosjanie.

Tabela 3

Która ze stron konfliktu czeczeńskiego wzbudza więcej Pana(i) sympatii?	Kto, Pana(i) zdaniem, jest przede wszystkim odpowiedzialny za krwawy konflikt w Czeczenii?					
	Tylko Rosjanie	Głównie Rosjanie - Czeczeni ponoszą mniejszą odpowiedzialność	Obie strony konfliktu są odpowiedzialne w równej mierze	Głównie Czeczeni - Rosjanie ponoszą mniejszą odpowiedzialność	Tylko Czeczeni	Trudno powiedzieć
	w procentach					
Rosja	1	6	45	25	14	9
Czeczenia	35	37	24	1	0	4
Żadna ze stron	9	13	61	3	1	13
Trudno powiedzieć	6	8	30	1	0	56

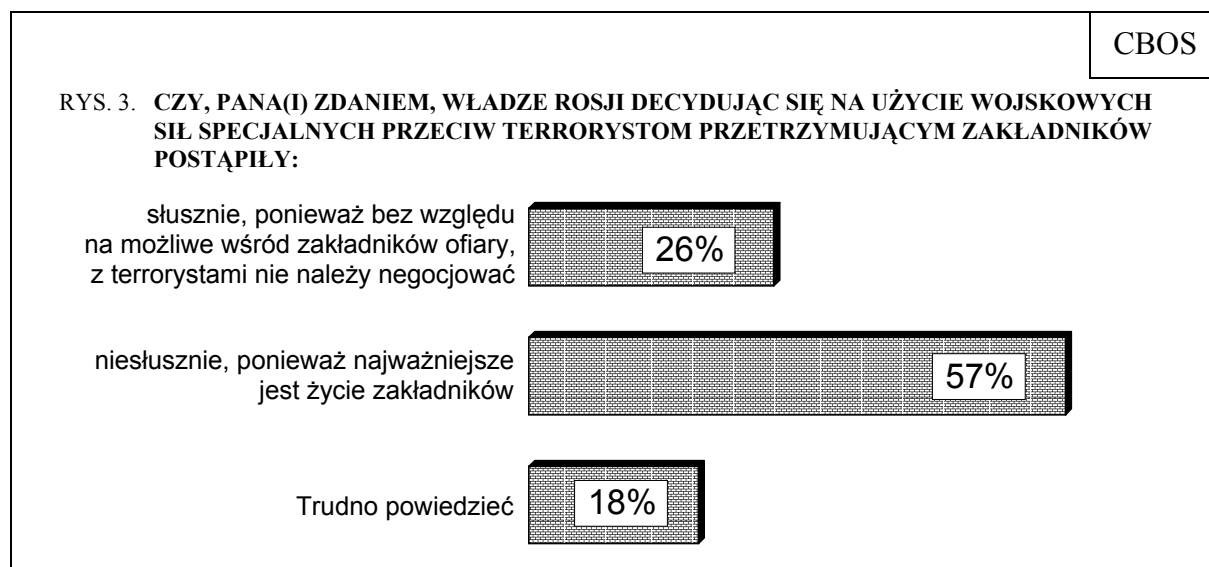
OCENA DZIAŁAŃ W TEATRZE NA DUBROWCE

Zdaniem większości ankietowanych (73%) zajęcie moskiewskiego teatru, w którym przebywało około 700 widzów i aktorów, było nieusprawiedliwione, nawet jeżeli Czeczeni traktowali to jako element toczonej od kilku lat wojny o własne państwo. Zaledwie 7% Polaków dopuszcza takie metody walki o niepodległość, a co dziewiąty (11%) ma do nich stosunek ambiwalentny.

Według ponad połowy respondentów (57%) decyzja o użyciu wojskowych sił specjalnych przeciw terrorystom przetrzymującym zakładników była niesłuszna. Można przyjąć, że wynika to z faktu, iż badanie było realizowane na początku listopada, kiedy skutki działania służb specjalnych były już znane. O tym, że decyzja ta była niesłuszna, przekonani są przede wszystkim najmłodsi respondenci (69%) oraz gospodynie domowe (81%). Co czwarty Polak (26%) mimo znajomości skutków operacji służb specjalnych uważa, że podjęcie decyzji o ataku było słuszne, ponieważ z terrorystami w żadnym przypadku nie należy negocjować. Najwięcej zwolenników takiego postępowania jest wśród osób z wyższym wykształceniem (37%), kadry kierowniczej i inteligencji (38%), pracujących

na własny rachunek (39%), rolników (36%), respondentów osiągających najwyższe dochody (39%), deklarujących lewicowe poglądy polityczne (37%) oraz nieuczestniczących w praktykach religijnych (35%).

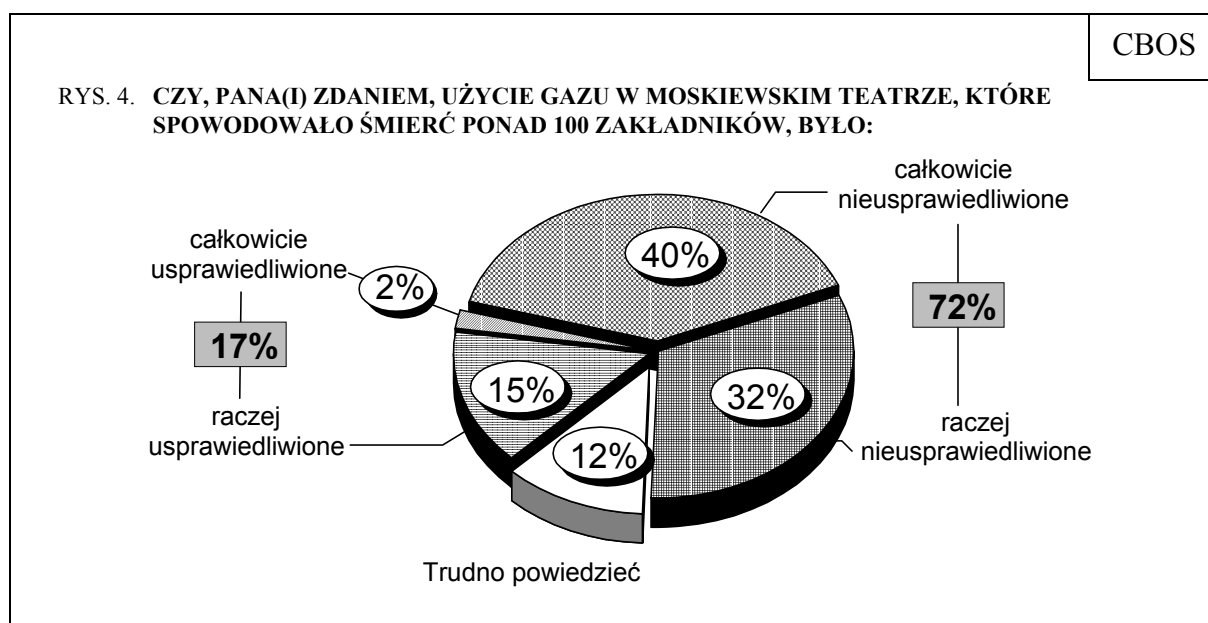
Sympatia do jednej ze stron konfliktu ma wpływ również na ten aspekt oceny wydarzeń. Ponad połowa zadeklarowanych sympatyków strony rosyjskiej uważa, że władze Rosji decydując się na użycie wojskowych sił specjalnych postąpiły słusznie. Badani sympatyzujący ze stroną czeczeńską w zdecydowanej większości są przekonani, że było to działanie niesłuszne, ponieważ władze powinny były przede wszystkim zatroszczyć się o życie zakładników.

Tabela 4

Która ze stron konfliktu czeczeńskiego wzbudza więcej Pana(i) sympatii?	Czy, Pana(i) zdaniem, władze Rosji decydując się na użycie wojskowych sił specjalnych przeciw terrorystom przetrzymującym zakładników postąpiły:		
	słusznie, ponieważ bez względu na możliwe wśród zakładników ofiary, z terrorystami nie należy negocjować	niesłusznie, ponieważ najważniejsze jest życie zakładników	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Rosja	55	33	13
Czeczenia	18	71	11
Żadna ze stron	28	56	16
Trudno powiedzieć	12	46	43

OCENA METOD

Ocena metody zastosowanej do unieszkodliwienia terrorystów jest jeszcze ostrzejsza. Prawie trzy czwarte ankietowanych (72%) uważa, że użycie gazu, który spowodował śmierć ponad 100 zakładników, było nieusprawiedliwione, w tym dwie piąte (40%) jest przekonanych, że było ono **całkowicie nieusprawiedliwione**. Zdaniem co szóstego respondenta (17%) użycie gazu było usprawiedliwione, w tym tylko nieliczni (2%) uważają, że było ono **całkowicie usprawiedliwione**.

Cechy społeczno-demograficzne osób uznających użycie gazu za usprawiedliwione są podobne do cech przeciwników rokowań z terrorystami - częściej są to osoby z wyższym wykształceniem (28%), kadra kierownicza i inteligencja (31%) oraz rolnicy (25%), badani osiągający najwyższe dochody (23%), deklarujący lewicowe poglądy polityczne (29%), nieuczestniczący w praktykach religijnych (24%).

Wśród respondentów deklarujących sympatię dla strony rosyjskiej opinie na temat użycia gazu są podzielone - niemal połowa (49%) sądzi, że użycie gazu było nieusprawiedliwione, ponad dwie piąte zaś (42%) jest przeciwnego zdania.

Zdecydowana większość osób deklarujących sympatię dla Czeczenii (84%) uważa, że wypuszczenie gazu do sali, w której znajdowali się terroryści i zakładnicy, było nieusprawiedliwione. Również ci, którzy nie opowiadają się po żadnej ze stron konfliktu, w większości są przekonani, że użycie gazu było działaniem nieusprawiedliwionym.

Tabela 5

Która ze stron konfliktu czeczeńskiego wzbudza więcej Pana(i) sympatii?	Czy, Pana(i) zdaniem, użycie gazu w moskiewskim teatrze, które spowodowało śmierć ponad 100 zakładników, było:		
	usprawiedliwione	nieusprawiedliwione	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Rosja	42	49	8
Czeczenia	10	84	7
Żadna ze stron	18	73	9
Trudno powiedzieć	7	53	40

Atak na cywilów w moskiewskim teatrze odebrał Czeczenom gros sympatii, jaką jeszcze w styczniu 2000 roku żywili do nich Polacy. Opinia publiczna przypomniła sobie o konflikcie na Kaukazie, ale za cenę utraty poparcia dla czeczeńskich dążeń niepodległościowych.

Odpowiedzialność za wojnę w Czeczenii większość Polaków przypisuje obu stronom konfliktu, ale znaczący odsetek jest zdania, że cała lub większa odpowiedzialność spada na stronę rosyjską. Ankietowani nie uznają za usprawiedliwione terrorystycznych metod dochodzenia racji, nawet jeśli cel jest moralnie słuszny. Również sposób, w jaki władze Rosji rozprawiły się z czeczeńskimi bojownikami, a zwłaszcza użycie gazu, które spowodowało śmierć ponad 100 zakładników, nie spotkał się z poparciem badanych.

Opracowała

Anna GRUDNIEWICZ

A N E K S

Tabela 1. Która ze stron konfliktu czeczeńskiego wzbudza więcej Pana(i) sympatii?

	(%)				
	Rosja	Czeczenia	Żadna ze stron	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	9	26	53	12	1042
Płeć					
Mężczyźni	10	31	51	9	497
Kobiety	8	22	55	15	545
Wiek					
18-24 lat	6	31	55	8	161
25-34	7	26	60	8	188
35-44	8	31	51	11	185
45-54	6	25	59	10	211
55-64	13	27	44	16	121
65 lat i więcej	13	19	44	23	175
Miejsce zamieszkania					
Wies	10	23	51	16	382
Miasto do 20 tys.	9	33	50	8	126
20-100 tys.	9	27	53	11	204
101-500 tys.	8	22	57	13	197
501 tys. i więcej mieszk.	6	34	53	7	133
Wykształcenie					
Podstawowe	11	19	51	18	299
Zasadnicze zawodowe	5	28	51	15	275
Średnie	11	30	52	8	337
Wyższe	4	29	62	5	130
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	3	22	71	4	81
Prac. umysł. niż. szczebla	12	31	47	10	96
Pracownicy fiz.-umysł.	8	29	56	7	91
Robotnicy wykwalifikowani	13	38	41	9	80
Robotnicy niewykwalifik.	15	17	62	5	34
Rolnicy	6	21	70	4	50
Pracujący na własny rach.	5	38	53	4	43
Bierni zawodowo					
Renciści	7	21	53	19	131
Emeryci	13	24	43	21	206
Uczniowie i studenci	4	36	52	8	65
Bezrobotni	7	22	57	15	128
Gospodynie domowe i inni	2	19	64	16	34
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	12	23	56	9	180
społec. właścicieli					
prywatnych i państwa	7	34	52	7	71
sekt. prywat. poza rolnict.	7	35	53	5	178
prywatnym gosp. rolnym	4	21	71	4	47
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	7	21	59	13	143
300-399	11	22	54	13	87
400-599	9	30	47	14	177
600-800	13	28	47	12	161
Powyżej 800 zł	9	29	53	9	169
Ocena własnych war. mater.					
Złe	8	24	52	17	333
Średnie	9	29	52	10	467
Dobre	9	24	57	10	241
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	10	24	55	12	65
Raz w tygodniu	8	23	56	13	498
1-2 razy w miesiącu	6	25	57	12	168
Kilka razy w roku	10	28	49	13	211
W ogóle nie uczestniczy	10	43	36	10	100
Poglądy polityczne					
Lewica	14	25	51	11	253
Centrum	9	29	59	7	266
Prawica	6	37	50	8	263
Trudno powiedzieć	6	18	52	24	257

Tabela 2. Czy zgadza się Pan(i) z zasadą, że cel uświęca środki, to znaczy na przykład, że usprawiedliwione jest stosowanie przemocy, a nawet zabójstwa, jeśli ma to służyć celowi, który uznajemy za słuszny, szlachetny? 1 - Zdecydowanie się zgadzam; 2 - Raczej się zgadzam; 3 - Raczej się nie zgadzam; 4 - Zdecydowanie się nie zgadzam (%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	4	10	28	45	13	1042
Płeć						
Mężczyźni	5	13	26	43	13	497
Kobiety	2	7	30	46	14	545
Wiek						
18-24 lat	5	13	27	43	12	161
25-34	3	11	26	50	10	188
35-44	4	9	30	50	7	185
45-54	4	10	25	48	14	211
55-64	6	8	37	36	13	121
65 lat i więcej	3	7	28	38	24	175
Miejsce zamieszkania						
Wies	4	10	30	39	17	382
Miasto do 20 tys.	2	9	34	45	11	126
20-100 tys.	6	13	28	44	9	264
101-500 tys.	3	7	24	52	14	197
501 tys. i więcej mieszk.	3	10	24	52	11	133
Wykształcenie						
Podstawowe	4	11	28	37	21	299
Zasadnicze zawodowe	4	8	30	44	14	275
Średnie	5	10	27	49	10	337
Wyższe	3	11	29	54	4	130
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	7	18	20	54	2	81
Prac.umysł.hiz.szczębia	3	9	26	55	7	96
Pracownicy fiz.-umysł	5	9	28	49	9	91
Robotnicy wykwalifikowani	8	8	31	41	12	80
Robotnicy niewykwalifik.	4	2	14	70	10	34
Rolnicy	2	17	47	21	12	50
Pracujący na własny rach.	3	9	29	48	12	43
Bierni zawodowo						
Rencisci	6	8	27	37	23	131
Emeryci	2	9	32	37	20	206
Uczniowie i studenci	3	17	26	42	11	65
Bezrobotni	2	9	25	47	17	128
Gospodynie domowe i inni	0	4	29	60	6	34
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	3	10	27	52	8	180
społce właścicieli						
prywatnych i państwa	4	9	22	60	5	71
sekt. pryw. poza rolnict.	7	11	28	45	9	178
prywatnym gosp. rolnym	0	13	50	22	15	47
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	1	8	30	44	17	143
300-399	3	18	31	35	13	87
400-599	6	7	24	50	13	177
600-800	5	11	28	45	11	161
Powyżej 800 zł	5	7	31	48	10	169
Ocena własnych war. mater.						
Złe	4	9	26	44	16	333
Średnie	3	10	31	44	12	467
Dobre	4	11	25	48	13	241
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	1	2	35	54	8	65
Raz w tygodniu	4	10	29	44	12	498
1-2 razy w miesiącu	1	13	30	46	10	168
Kilka razy w roku	5	9	26	41	19	211
W ogóle nie uczestniczy	6	12	22	43	17	100
Poglądy polityczne						
Lewica	6	9	28	47	9	253
Centrum	5	10	35	43	8	266
Prawica	3	12	28	48	9	263
Trudno powiedzieć	1	9	22	40	27	257

Tabela 3. Kto, Pana(i) zdaniem, jest przede wszystkim odpowiedzialny za krwawy konflikt w Czeczenii?
1 - Tylko Rosjanie; 2 - Głównie Rosjanie - Czeczeni ponoszą mniejszą odpowiedzialność;
3 - Obie strony konfliktu są odpowiedzialne w równej mierze; 4 - Głównie Czeczeni - Rosjanie ponoszą mniejszą odpowiedzialność; 5 - Tylko Czeczeni

						(%)	
	1	2	3	4	5	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	15	18	46	4	2	15	1042
Płeć							
Mężczyźni	17	22	43	4	2	12	497
Kobiety	13	15	49	4	2	18	545
Wiek							
18-24 lat	10	23	51	4	1	11	161
25-34	12	16	54	4	1	14	188
35-44	16	22	48	3	1	10	185
45-54	20	18	43	4	2	13	211
55-64	12	20	48	4	1	16	121
65 lat i więcej	16	12	34	5	4	29	175
Miejsce zamieszkania							
Wies	14	15	44	3	2	22	382
Miasto do 20 tys.	15	23	43	2	5	12	126
20-100 tys.	13	19	49	6	0	13	204
101-500 tys.	17	14	50	4	1	13	197
501 tys. i więcej mieszk.	17	27	45	5	0	6	133
Wykształcenie							
Podstawowe	14	11	42	4	3	26	299
Zasadnicze zawodowe	16	16	46	4	1	16	275
Średnie	14	23	48	4	1	9	337
Wysze	14	28	50	2	0	7	130
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	17	25	50	2	0	5	81
Prac. umysł. niż. szczebla	10	27	49	6	0	7	96
Pracownicy fiz.- umysł.	13	20	56	4	1	6	91
Robotnicy wykwalifikowani	15	31	36	3	0	15	80
Robotnicy niewykwalifik.	7	3	53	0	11	25	34
Rolnicy	10	7	68	5	0	10	50
Pracujący na własny rach.	21	27	36	2	0	13	43
Bierni zawodowo							
Renciści	23	8	38	4	1	27	131
Emeryci	13	15	43	5	3	21	206
Uczniowie i studenci	13	21	51	2	0	13	65
Bezrobotni	15	17	45	6	3	14	128
Gospodynie domowe i inni	13	12	46	0	4	25	34
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	13	24	49	3	0	11	180
społ. właścicieli							
prywatnych i państwa	18	34	36	3	5	4	71
sekt. pryw. poza rolnict.	14	22	49	4	0	10	178
prywatnym gosp. rolnym	10	4	70	5	0	12	47
Dochody na jedną osobę							
Do 299 zł	13	15	43	2	5	23	143
300-399	10	12	60	6	0	13	87
400-599	16	18	46	7	1	13	177
600-800	17	19	42	8	0	15	161
Powyżej 800 zł	15	25	46	4	1	9	169
Ocena własnych war. mater.							
Złe	16	15	42	5	3	19	333
Średnie	14	18	48	4	1	14	467
Dobre	14	23	48	2	1	12	241
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	16	12	45	3	1	22	65
Raz w tygodniu	14	19	46	2	2	16	498
1-2 razy w miesiącu	18	13	50	4	1	14	168
Kilka razy w roku	10	21	47	7	2	13	211
W ogóle nie uczestniczy	21	19	36	9	1	13	100
Poglądy polityczne							
Lewica	15	17	51	6	2	8	253
Centrum	9	17	61	4	2	8	268
Prawica	22	25	33	5	1	14	283
Trudno powiedzieć	13	13	38	2	2	31	257

Tabela 4. W październiku Czeczeni opanowali teatr w Moskwie biorąc ponad 700 zakładników i grożąc ich zamordowaniem, jeżeli Rosja nie wycofa wojsk z terytorium Czeczenii. Traktowali to jako element toczonej od kilku lat wojny o własne państwo. Czy taki sposób walki uważa Pan(i) za usprawiedliwiony czy też nie?

	(%)						
	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	I tak, i nie	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	6	11	24	49	9	1042
Płeć							
Mężczyźni	2	6	14	23	48	7	497
Kobiety	0	5	9	25	50	11	545
Wiek							
18-24 lat	1	8	22	22	43	4	161
25-34	2	3	8	19	60	8	188
35-44	1	8	11	27	48	5	185
45-54	0	8	9	24	47	12	211
55-64	2	4	9	26	51	8	121
65 lat i więcej	1	2	9	26	44	17	175
Miejsce zamieszkania							
Wies	1	8	9	27	42	12	382
Miasto do 20 tys.	0	1	15	23	55	7	126
20-100 tys.	1	5	10	23	54	6	204
101-500 tys.	2	2	15	22	52	6	197
501 tys. i więcej mieszk.	1	8	9	21	51	9	133
Wykształcenie							
Podstawowe	1	4	12	25	44	14	299
Zasadnicze zawodowe	2	5	13	27	43	10	275
Średnie	1	9	10	21	53	7	337
Wysze	0	2	9	22	64	2	130
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	0	3	6	23	67	1	81
Prac. umysł. niż. szczebla	1	11	9	19	56	5	96
Pracownicy fiz.-umysł.	2	10	15	16	46	10	91
Robotnicy wykwalifikowani	0	3	20	27	42	8	80
Robotnicy niewykwalifik.	0	0	5	26	62	7	34
Rolnicy	2	11	6	38	38	5	50
Pracujący na własny rach.	1	6	10	19	52	12	43
Bierni zawodowo							
Renciści	4	3	11	28	36	18	131
Emeryci	1	4	8	26	49	11	206
Uczniowie i studenci	0	8	25	17	45	5	65
Bezrobotni	0	6	11	26	47	9	128
Gospodynie domowe i inni	0	4	9	16	66	4	34
Pracuje w:							
inst. państw. publicznej	0	8	8	22	55	7	180
społec. właścicieli	2	4	11	24	53	7	71
prywatnych i państwa	1	6	14	17	56	7	178
sekt. przyw. poza rolnict.	2	10	10	40	32	5	47
prywatnym gosp. rolnym							
Dochody na jedną osobę							
Do 299 zł	1	6	13	21	49	11	143
300-399	0	3	19	18	54	6	87
400-599	0	8	9	28	43	11	177
600-800	2	4	10	29	48	6	161
Powyżej 800 zł	2	3	10	24	55	6	169
Ocena własnych war. mater.							
Złe	1	7	12	22	47	12	333
Średnie	1	5	11	26	49	8	467
Dobre	2	6	11	22	51	7	241
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	2	2	3	23	56	14	65
Raz w tygodniu	1	5	12	24	50	8	498
1-2 razy w miesiącu	3	7	15	29	41	6	168
Kilka razy w roku	0	5	9	23	52	11	211
W ogóle nie uczestniczy	1	9	12	20	46	12	100
Poglądy polityczne							
Lewica	3	5	9	22	58	3	253
Centrum	1	0	8	26	53	7	266
Prawica	1	0	16	27	45	6	263
Trudno powiedzieć	0	5	12	21	41	21	257

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, władze Rosji decydując się na użycie wojskowych sił specjalnych przeciw terrorystom, przetrzymującym zakładników postąpiły: 1 - Słusznie, ponieważ bez względu na możliwe wśród zakładników ofiary, z terrorystami nie należy negocjować; 2 - Niesłusznie, ponieważ najważniejsze jest życie zakładników

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	26	57	18	1042
Płeć				
Mężczyźni	32	53	15	497
Kobiety	20	61	20	545
Wiek				
18-24 lat	15	69	16	161
25-34	29	58	13	188
35-44	28	58	14	185
45-54	29	53	18	211
55-64	31	53	16	121
65 lat i więcej	21	50	29	175
Miejsce zamieszkania				
Wies	23	56	21	382
Miasto do 20 tys.	26	61	14	126
20-100 tys.	27	60	13	204
101-500 tys.	29	56	14	197
501 tys. i więcej mieszk.	24	51	25	133
Wykształcenie				
Podstawowe	20	56	24	299
Zasadnicze zawodowe	24	60	16	275
Średnie	27	59	14	337
Wyższe	37	48	15	130
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	38	49	13	81
Prac. umysł. niż. szczebla	34	54	12	96
Pracownicy fiz.- umysł.	19	64	17	91
Robotnicy wykwalifikowani	21	62	17	80
Robotnicy niewykwalifik.	23	63	14	34
Rolnicy	36	53	11	50
Pracujący na własny rach.	39	56	4	43
Bierni zawodowo				
Rencisści	25	49	26	131
Emeryci	25	53	22	206
Uczniowie i studenci	18	63	19	65
Bezrobotni	21	59	20	128
Gospodynie domowe i inni	5	81	14	34
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	28	53	19	180
spółce właścicieli	22	73	5	71
prywatnych i państwa	35	52	13	178
sekt. pryw. poza rolnict.	33	56	12	47
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	20	60	20	143
300-399	33	55	13	87
400-599	23	61	15	177
600-800	21	61	18	161
Powyżej 800 zł	39	45	16	169
Ocena własnych war. mater.				
Złe	24	58	19	333
Średnie	25	57	18	467
Dobre	28	56	16	241
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	21	57	22	65
Raz w tygodniu	23	60	17	498
1-2 razy w miesiącu	24	58	18	168
Kilka razy w roku	29	54	16	211
W ogóle nie uczestniczy	35	46	20	100
Poglądy polityczne				
Lewica	37	53	10	253
Centrum	29	62	16	266
Prawica	28	56	14	263
Trudno powiedzieć	15	54	31	257

Tabela 6. Czy, Pana(i) zdaniem, użycie gazu w moskiewskim teatrze, które spowodowało śmierć ponad 100 zakładników było: 1 - całkowicie usprawiedliwione; 2 - raczej usprawiedliwione; 3 - raczej nieusprawiedliwione; 4 - całkowicie nieusprawiedliwione (%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	2	15	32	40	12	1042
Płeć						
Mężczyźni	3	18	32	36	11	497
Kobiety	1	12	32	43	13	545
Wiek						
18-24 lat	0	9	46	37	7	161
25-34	1	19	30	43	7	188
35-44	1	17	32	44	7	185
45-54	3	12	32	39	15	211
55-64	3	21	26	37	13	121
65 lat i więcej	3	12	24	36	24	175
Miejsce zamieszkania						
Wies	1	14	31	42	13	382
Miasto do 20 tys.	3	13	38	38	8	126
20-100 tys.	3	20	26	38	13	264
101-500 tys.	2	12	36	37	14	197
501 tys. i więcej mieszk.	1	15	31	41	12	133
Wykształcenie						
Podstawowe	0	13	30	40	17	299
Zasadnicze zawodowe	2	9	34	42	12	275
Średnie	2	16	33	39	10	337
Wyższe	2	26	30	36	6	130
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	2	29	28	37	4	81
Prac.umysł.hiz.szczebla	1	20	38	39	2	96
Pracownicy fiz.-umysł	0	12	31	45	12	91
Robotnicy wykwalifikowani	2	18	29	43	8	80
Robotnicy niewykwalifik.	0	13	47	29	11	34
Rolnicy	7	18	34	36	5	50
Pracujący na własny rach.	2	16	17	53	13	43
Bierni zawodowo						
Rencisci	0	16	26	37	21	131
Emeryci	4	12	31	35	18	206
Uczniowie i studenci	0	9	44	38	9	65
Bezrobotni	1	9	34	39	17	128
Gospodynie domowe i inni	0	2	32	63	3	34
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	2	20	36	36	7	180
społce właścicieli	2	17	28	51	2	71
prywatnych i państwa	0	20	28	41	10	178
sekt. pryw. poza rolnict.	5	15	33	38	9	47
prywatnym gosp. rolnym						
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	0	9	33	46	12	143
300-399	1	11	39	35	14	87
400-599	2	17	26	41	13	177
600-800	2	17	34	38	10	161
Powżej 800 zł	1	22	30	34	13	169
Ocena własnych war. mater.						
Złe	1	11	28	45	14	333
Średnie	3	15	32	39	11	467
Dobre	0	18	35	35	11	241
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	0	15	29	43	13	65
Raz w tygodniu	2	13	32	41	12	498
1-2 razy w miesiącu	0	15	33	41	11	168
Kilka razy w roku	3	13	33	37	13	211
W ogóle nie uczestniczy	1	23	25	37	14	100
Poglądy polityczne						
Lewica	4	25	26	37	7	253
Centrum	2	12	39	38	8	266
Prawica	0	13	27	47	13	263
Trudno powiedzieć	0	9	34	36	21	257